

IOANA IERONIM
PALATUL JOCURILOR

Piesă de teatru

-- Fragment

Locul: un orașel de provincie multinațional din Transilvania

Timpul: o zi de sărbătoare din vara anului 2011

XII.

Biroul PRIMARULUI. Încăperea are o oglindă mare și o deschidere către piață. Spațiul este izolat fonic. Zgomotul de afară se aude numai când se deschide ușa spre balcon/piață, în direcția publicului. Balconul Primarului este avanscena.

Scena începe într-o ambianță de liniște.

PRIMARUL singur, în fața oglinzii, pune pe el, bucată cu bucată, un costum de gală Regele Ferdinand. Se studiază, se apropie de oglindă și se îndepărtează, își lipește barba, își aranjează frizura, ia diverse poze teatrale, face grimase. În același timp vorbește și face probe de rostire, uitându-se pe hârtiile pe care le ține lângă el.

PRIMARUL

(încearcând să găsească tonul potrivit)

Ne privesc secole de istorie. – Ne privesc secole de istorie! Nooo. Nu e. *(beat)* Atunci Regele Ferdinand – eu - rosti aceste cuvinte: “Punând pe capul meu, într-această străveche cetate a Daciei Romane, coroana de la Plevna” - Ach! Mai am de-nvățat, nene! ... “pornim la luptă cu avântul puternic al unui popor care are credința neclintită în menirea lui!” Să-mi bag picioarele! Tre’ să iau lecții. O să iau. *(vorbește liber, este mai bine)* “Avem tradiția turismului încă din anii 1920. Pe vremea când orașul nostru nu se declarase oraș - la întrecerea socialistă! - ci era o comună bogată și înfloritoare. Când mari personalități ale culturii și avangardei noastre își petreceau verile aici. Statutul de localitate turistică a fost obținut de străbunicul meu, primarul de atunci, patriot și țărănist. Diploma s-a păstrat. Este semnată de Rege. Regele Ferdinand. Noi astăzi reluăm o prețioasă tradiție și o ducem mai departe. Cu ajutorul lui Dumnezeu. Și al fondurilor europene” *(se chinuie cu costumul, care nu se prea așează pe el. Bombăne)* Stă ca dracu. Mai bine alegeam altceva. Dar dacă amicul de la București se face Generalul Berthelot, pana mea. Mă fac și eu Ferdinand! *(beat)* Până la urmă e OK și Berthelot. E chiar super OK. Impresie la oaspeții francezi, descinși direct de la Uniunea Europeană. Hai că se leagă. Un Google repede *(se duce la computer și caută)*, Berthelot, Unirea, 1918. El ce-a zis *(citește)* “Sângele eroilor căzuți în luptele Marelui Război să fie pentru tine, o, frumoasă Românie, sămânța de noi virtuți, în așa fel încât copiii tăi să fie mereu demni de părinții lor și gata să-ți apere pământul sacru -”. A zis-o, omu’! demni de părinții - ăia de-atunci. *(beat)* Ne mai dăm și noi silința. Asta se prindează. Google să trăiască! *(dă comandă de imprimare)* Ne descurcăm. Bifat. Cu Brătianu... *(se uită la ceas)* data viitoare. *(ia hârtiile cu discursul și citește, tot mai prins de emoție)* “„Ostași, vouă, fiilor de țărani, care ați apărut cu brațul și cu pieptul vostru pământul unde v-ați născut, unde ați crescut, vă spun eu, regele vostru, că pe lângă răsplata cea

mare a izbânzii... ați câștigat totodată dreptul la a stăpâni... pământul pentru care v-ați luptat. Vi se va da pământ!” (*profund tulburat*) Și au primit pământul. Ferdinand le-a dat pământ. (*pauză*) Și ce-a mai fost la o vreme după aceea? (*iși înlătură emoția. La oglindă apoi, se privește cu mai multă plăcere. Declamă*) Ne privesc secole de istorie. Nu secole. Ci milenii. (*pentru sine*) Aia, Cultura Pierdută a Europei. Înaintea grecilor. Și mai-nainte. Înaintea Mesopotamiei. (*ironie-autoironie*) ce greci! Sau ăștia, nou-veniții, ungurii cu mia lor de ani. Ori sașii. Niște dulci copii. (*beat*) Ferdinand dixit (*declamă*) “Vreau ca, în hotarele României Mari, toți fiii buni ai țării, fără deosebire de religie și de naționalitate, să se folosească de drepturi egale cu ale tuturor românilor, ca să ajute cu toate puterile statul, în care Cel de Sus a rânduit să trăiască împreună cu noi.” (*Sună celularul*) Să vezi de-acu’ ce-o să ne mai rânduiască din ăștia, să trăim împreună. (*Răspunde la telefon. În timp ce vorbește cu soția, mai studiază foile, punctând cu gesturi ale mâinii paragrafele discursului*) Da, mamă. Și cum îi stă? - Dragu lu’ tata! Mânca-l-ar tata pe el. Pui de dac! Flamura dacică nu, păi nu e la umbréle. E la mine. Că i-am luat baterie. Urlă, face ca lupu’ – ia dă zgâmbou la telefon! (*face flamura dacică de jucărie să sune*) Ai auzit, tati, lupu’? (*beat*) Voi ați mâncat? Bine. Și Giani? - Dar nu renunțați. Îi fixezi tu armura. Mâini de aur! Eu? Mă pregătesc. Să te dau gata pe tine, mămicule. Nu vrei să te faci Regina Maria. Nu. Data viitoare si-gur. (*beat*) OK, iubi. O oră. Love you. Te țuc.” (*sfârșitul conversației, reluarea repetiției de discurs*) “Turnul – sau Castelul - de Apă, opera gospodarilor noștri, un edificiu emblematic,” (*e foarte preocupat la oglindă*) ăăă “azi în paragină”... Băăă! abia fac 40 de ani și vai memoria mea. La școală aveam puterea aia să-nvăț pe dinafara – ca un bou! Ălalți copiau. Hm. De-aia am ajuns eu mai presus. (*consultă hârtiile, se întoarce la oglindă*) “Edificiu emblematic. Distribuia apa prin cădere liberă în toate gospodăriile. Turnul de Apă va fi transformat în Palatul Jocurilor. *The Palace of Games.*”

PRIMARUL mai cercetează hârtiile

Dacii și romanii. (*se întoarce la oglindă*) Breaking news: se confirmă existența unei fortificații dacice de mari dimensiuni chiar sub zidurile cetății noastre medievale. Conform specialiștilor, până în prezent doar Sarmisegetuza are/

SECRETARUL năvălește pe ușă.

SECRETARUL

Dom’ Primar!

PRIMARUL

Ți-am zis să nu intre NIMENI până la ora 2!?

SECRETARUL

Dar afară e...!

PRIMARUL

Ce-i afară?

SECRETARUL

E – răzmeriță. S-au adunat oamenii

PRIMARUL

S-au adunat că i-am convocat. Distribui tu costumele ?

SECRETARUL

Dom' Primar. Au năvălit în piață ăia cu gălăgie mare, cu protestele. Ai lu' Toma! Sindicatul. Urlă la porta-voce, cu pancartele. Trebuie să vedeți.

SECRETARUL deschide și răbufnește vacarmul de afară, vocea din portavoce, sloganuri scandate (repertoriul de referință în în scenele anterioare cu muncitorii). PRIMARUL se apropie se privească

SECRETARUL

Să nu vă vadă.

PRIMARUL

A dat dracu-n ei. S-au trezit să...! Doamne! Când e să dea dracu'. (Pauză. Privesc amândoi) ăștia sunt - rămași. Ce cred ei?

Sloganurile se țin lanț, scandări puternice, bine organizate. SECRETARUL bombănește, uitându-se la ceas.

PRIMARUL

Ce-și închipuie? Că mai e ce-a fost? (beat) Și ce ne facem?

SECRETARUL

Eu sunt la dispoziție.

VOCI: Vrem dreptate! Fără violență! Oraș martir! Trezește-te, România! Unde e Primarul? Primarul

PRIMARUL

Sunt pașnici, sau - ?

SECRETARUL

Pașnici. Gura de ei.

PRIMARUL

N-au arme, cuțite, cocktailuri Molotov? Pietre, nimic?

SECRETARUL

Nuuu. Îi știți pe toți. Sunt ăștia care nu s-au descurcat. Săracii oameni.

PRIMARUL

Și e fără autorizație.

SECRETARUL

Au fost convocați

PRIMARUL

Da. Au fost. Cum au creat ei situația asta - se poate întâmpla orice. Avem și noi un pic de vechime în stradă. Știi tu. (*Pauză*) Chemăm (*râde strâmb*) mascații?

SECRETARUL

Dom' Primar, dumneavoastră decideți.

PRIMARUL

Să împrăștiem asta. Până nu vin – înalții oaspeți. (*frison*) Și televiziunea, presa

SECRETARUL

Cât mai e timp.

PRIMARUL

(*se uită la ceas*)

Nu mai e timp. (*se uită afară*) Polițaii ăia doi sunt total depășiți. Tre' să chemăm. Până nu cheamă ei, că mai iese dandanaua dracu'. Uite și copiii ăia în costume. Habar n-au pe ce lume sunt, dar ne descântă și ei. Papagali! VREM DREPTURILE NOASTRE. Uite-aici în buzunar le-am ascuns, drepturile voastre.

SECRETARUL

Sun la dom' șef?

PRIMARUL

Da. Să vină imediat cu băieții. Și discret. DISCRET, auzi? O, Doamne. (*Își pune mâinile la față.*) Ca la război. Vreau să vorbesc cu șefu', când se apropie de piață. Nae! Doar să-nconjoare. Nu... Fără violență. Să țină legătura cu mine. Nu știi din clipă-n clipă.

De afară se distinge cuvântul OCCUPY!

PRIMARUL

I-auzi! *Occupy*. 'Rați ai dracu'! Voi și Tahrir! Să fiți la modă. Ia sună!

SECRETARUL

(*formează numărul*)

E ocupat. Dacă le rămânea măcar o secție la fabrică, stăteau acolo. Nu dădeau peste - . Dom Primar. Ieșiți la ei.

PRIMARUL

Ne trezim că ne umplu piața de corturi.

SECRETARUL

Nu prea s-au prins la noi astea. (*beat. Se strigă foarte tare de afară*) Trebuie să le vorbiți.

PRIMARUL

Tu sună.

SECRETARUL se retrage sunând încontinuu. PRIMARUL umblă în foi, aruncă o privire în oglindă. Ia un microfon, își face cruce și vine în avanscenă (balcon). Vacarmul crește, apoi se potolește.

PRIMARUL

Concetățeni, bine-ați venit! Bine ați venit, oameni buni
Vă mulțumesc că ați răspuns prompt chemării noastre! Azi e o zi importantă pentru noi toți.
Încercăm să ne croim un drum nou. Facem acest efort împreună, pentru ca să obținem fonduri europene. Să ne dezvoltăm ca localitate turistică. Pentru un viitor mai bun! Pentru noi și copiii noștri. (*rumoare*) Așteptăm oaspeți de vază - din țară și din străinătate. Prin amabilitatea Operei județene, am împrumutat costume stil deosebite, care ilustrează, simbolic, vechimea orașului nostru. Costumele vă așteaptă aici, la magazia Primăriei. Să vă gătiți de sărbătoare.

Explozie a vacarmului. Secretarul reapare.

PRIMARUL

(*către Secretar, privind la ceas*)

Sunat?

SECRETARUL

Vor veni.

VOCEA LUI NEA TOMA (*prin porta-voce*): Nu suntem marionetele nimănu. N-am venit să ne jucăm!

O VOCE: Serbare pe burta goală!

VOCI (*scandând*): Dați 'napoi ce ne-ați furat! Hoții! Hoții!

PRIMARUL

Oameni buni, oameni buni. Nu pentru asta ne-am adunat acum.

VOCILE: *rumoare, huiduieli.*

PRIMARUL

Nu așa ne-a fost vorba! Știu că suferiți. Sunt nemulțumiri justificate. Eu sunt alături de voi! Aș fi acum în stradă cu voi, dacă aș crede că aceasta e soluția. Dar nu este. Eu încerc, încercăm -

VOCEA LUI NEA TOMA: Noi nu vom participa la o mascaradă. După o viață de muncă, am ajuns pe drumuri. Vrem o viață normală.

VOCI: Vrem o viață normală.

PRIMARUL

Astăzi vă voi prezenta, chiar de la acest balcon, perspectivele orașului nostru, pe care le-am analizat. Și care sunt în curs de desfășurare. Puțină răbdare, așteptăm sosirea oaspeților.

Rumoare.

VOCEA LUI NEA TOMA: Vrem să muncim și să trăim în demnitate! Cerem măsuri imediate pentru reglementarea situației noastre.

PRIMARUL

Pe mine m-ați ales primar acum un an. Aveți răbdare, pentru numele lui Dumnezeu. Aici *totul* trebuie resetat. Adică trebuie totul (*un gest larg*)

VOCI (*râsete, rumoare puternică*) Aveți puținică răbdare! Bă, resetăților. La bal mascat! Huo!

PRIMARUL

A trebuit regândit totul. O nouă viziune. O nouă strategie. Cum să folosim resursele *unice* pe care le avem. Pornind chiar de la voi, oamenii.

VOCEA LUI NEA TOMA: Astea-s joburile care ni se promet? Unde sunt locurile noastre de muncă? Scălâmbăieli de maimuțoi dresați?

PRIMARUL

Dacă așa discutăm...! (*pauză*) Vă enunț obiectivele de impact imediat. Care vor schimba fața orașului nostru și vor aduce noi locuri de muncă.

Redeschiderea Muzeului Cetății. Se scot la concurs *trei posturi*.

Ridicarea unui hotel de 5 stele la locul numit Siloz.

Dezvoltarea unor meșteșuguri tradiționale - artizanat. Așteptăm propunerile dumneavoastră.

Construcția bazei sportive cu bazin olimpic. Complex unic în această zonă a Europei, motiv de mândrie națională și sursă de venituri. Pentru care eu am cedat propriul meu pământ, moștenit de la strămoși.

Rumoare sceptică: a cedat? Ei, a cedat.

PRIMARUL

Reabilitarea Turnului de apă, investiție de (*se uită pe hârtie*) un milion de euro.

Rumoare puternică.

VOCI: și noi pe drumuri / să ne dea nouă un milion de euro / știm noi ce ne trebuie.

Apoi rumoarea descrește.

PRIMARUL

Turnul de apă! (*beat*) Turnul de apă, reabilitat, va deveni Palatul Jocurilor – *sală de jocuri* (*rumoare entuziastă*) dotată cu computer și acces permanent la jocurile cele mai noi. Pentru *toți* tinerii noștri. Pe care doresc să-i văd implicați. (*în suspensie*) Acesta este viitorul.

Rumoare maxima, mixtă, de aprobare și dezaprobare, printre care se disting aleator, în masa sonoră (unele din) cuvintele: păcănele; Zelda; Harry Potter; Crusaders; Never-Dead; Final Fantasy.

Repede ajung să domine sloganurile, amplificate prin portavoce.
DREPTURILE NOASTRE! JOS GUVERNUL! HOȚII!

PRIMARUL

Acum ce vreți voi, o Revoluție?

VOCEA LUI NEA TOMA: Nu vrem revoluție. Avem propuneri și revendicări foarte clare. Pregătite și în scris.

PRIMARUL

Dați-mi revendicările, să le studiez.

VOCEA LUI NEA TOMA: Și propunerile.

PRIMARUL

Da. Le studiem aici. Temeinic. Mâine la prima oră vă aștept la Primărie. Dar acum, lăsați pancartele și veniți după costume.

VOCI, rumoare: Vrem Fapte, nu Vorbe!

PRIMARUL

Nea Toma, eu cu dumneata vorbesc. Fiți la locul vostru, cumiți. Azi. Și mâine ascult tot. Discutăm și vom lua măsuri de urgență. Nu așa, sub presiunea străzii. (*arată la obraz*). Ne sabotăm singuri! Doar împreună vom învinge.

VOCI: Noi de-aicea nu plecăm / Occupy.

PRIMARUL

Fără violență!

VOCI (*amalgam haotic, neliniștit, pe toate tonurile, un val de neliniște*): poliția! Scutierii! Scutierii! Scutierii! Poliția (*Scandare*) Noi suntem poporul! Fără violență!

VOCEA LUI NEA TOMA: Fără violență!

PRIMARUL

(*Secretarului*)

Să mi-l chemi pe Emi imediat.

SECRETARUL

Emi? Un' să-l găsec eu pe Emi!?

PRIMARUL

Din pământ mi-l scoți. Pentru site. Pentru ăștia cu Uniunea Europeană. Azi. Acum. Îi dau job la Primărie, la computer, la - Bagă viteză. *(se adresează iar mulțimii, prin microfon)* Fără violență! Noi suntem poporul.

Intră funcționarul de la Uniunea Europeană și vine alături de primar. Se salută. Privesc amândoi spre Piață.

VOCEA LUI NEA TOMA: NE CREDEȚI NUMAI CÂND MURIM / NE CREDEȚI NUMAI. *Portavocea pocnește și nu mai funcționează.*

Rumoarea. Din când în când, în paralel cu prezentarea PRIMARULUI se aud izolat țipete și izbituri.

PRIMARUL

(vorbește fără microfon, dând explicații oaspetelui)

Orașul nostru, așezat în acest splendid peisaj carpatin, are o istorie multimilenară. Și un potențial unic pentru industria turismului. Veți avea ocazia să vă convingeți. Cetățenii noștri, de diverse naționalități, au încercat, prin costumele lor, să reprezinte variate momente ale trecutului nostru. Iată frumoasele costume populare românești, autentice. Sunt asemănătoare dealtfel cu îmbrăcămintea dacilor, cum se vede la Roma pe Columna lui Traian, de acum 2000 de ani. Dacă priviți în partea acesta, băiețelul – este fiul meu (*zâmbete între el și oaspete*) – el poartă chiar un costum de dac. Tinerii de lângă băiat sunt în portul lor tradițional săsesc.

OASPETELE

Frumos! Și acolo?

PRIMARUL

Acolo? Acolo? Niște romi autentici.

OASPETELE

Și Spiderwoman!

PRIMARUL

Și Spiderwoman!

OASPETELE

Frumoasă fată! *(studiază piața mai departe)* Dracula?

PRIMARUL

Da! El e Dracula. Castelul lui Dracula, aici la doi pași, dacă vreți - În partea aceasta vedeți un ciobănaș. Tradiția pastorală - Dincolo, Cavalerii teutoni. Cei care au pus temelia Cetății noastre medievale.

OASPETELE

Dar pancartele-acelea? Acolo! E lume care vociferează. Ce spun oamenii? Ce vor? Nu înțeleg ce spun. (*nesigur*) Nu reușesc să văd. Poliția -? Parcă-s unii trântiți pe jos?

PRIMARUL

Acolo? (*disperare stăpânită*)– Unde? Ah! Acolo. (*Pauză. Apoi, de parcă s-ar arunca în gol*)
Da. Este grupul care joacă un tablou din istoria mai apropiată. Mișcări muncitorești, sindicate, revendicări, din astea. Știți ce vreau să spun. Ei și-au ales rolurile pe linia acesta. (*Pauză. Cei doi continua să privească în piață*) Suntem așteptați să începem parada.

OASPETELE

(*gest de curtean*)

Majestate - !

Peste rumoarea pieței se instalează sunetul puternic al unei melodii antrenante – eventual este “So Lucky!”, înregistrarea de la începutul piesei. Muzica se oprește din când în când brusc și la fel de brusc se reia. Toți actorii, în scenă, se leagănă pe ritmul muzicii, cu mâinile în aer, încercând să antreneze pe spectatori. Compensează cum se pricep mai bine momentele de absență a muzicii.

Sfârșitul piesei

